

Krešimirju Milasu v spomin

"Milasa ni več." Tako se glasi zapis iz dnevnika letošnje meddruštvene odprave Khan Tengri dne 28. 7. 2014. Kratek, suhoparen stavek, ki povzroča bolečino. Vsi vemo, da se kaj takega lahko zgodi, vendar si nihče ne predstavlja, da se lahko zgodi njemu ali komu v njegovi bližini.

Pri sestopu iz tabora dve v tabor ena se je 27. 8. okrog 7.30 podrl serak in v žlebu med Pik Chapaev in Khan Tengrijem, 7010 m, po mnenju nekaterih najlepšim vrhom na svetu, zasul Milasa in njegovega soplezalca Reneja. Rene je pristal v razpoki, ukleščen v led. Bil je razmeroma nepoškodovan. Če to lahko rečemo o nekom, ki pristane 20 metrov globoko, ukleščen v ledeniško razpoko. V roki je imel polomljeno pohodno palico, s katero si je uspel osvoboditi cepin, rešil se je nahrbtnika in v približno treh urah priplezal nazaj v življenje. K sreči je v tabor ena prišel, preden so ga zapustili prijatelji, ki so bili brez upanja, da bi preživel. Oskrbeli so ga in v dobrih dveh urah ga je helikopter odpeljal v bolnišnico. V dnevniku še piše, da je Rene povedal, da za Milasa ni več upanja.

Člani odprave Khan Tengri 2014. Od leve proti desni: Andrej (pomočnik v letalski bazi), Matevž Kastrin, Janez Toni, Vedrana Simičević, Krešimir Milas, Sabina Lamprecht, Bojan Novak, Matej Mučič, Mojca Balant in Rene Lisec. Foto: Matevž Kastrin

Vodniki, ki jim je reševanje s pomočjo helikopterja odredil vodja baze, so tvegali več ur dela v direktni vpadnici serakov, da bi rešili še Milasa. Čeprav ga niso poznali, čeprav je bil zanje samo nekdo, čeprav je bila možnost, da preživiš takšno stvar, neznatna, ampak možnost, ki smo se je vsi oklepali do poznega večera. V nekaj urah so lahko izkopal le par metrov globoko v *beton* iz mešanice snega in ledu. Milasa niso našli. Ob mraku so za kjučili z reševanjem in se vrnili v bazo. Žal smo se morali strinjati, da realnih možnosti, da bi preživel, ni. Veliko stvari nam ni jasnih, dokler jih ne poskusimo sami. Za veliko stvari, ki jih naredimo, ne vemo pametnega razloga. Dobra dva meseca po začetku odprave Khan Tengri mi ni jasno, kako se stvari lahko obrnejo v popolnoma drugo smer. Člani odprave Mojca Balant, Sabina Lamprecht, Grega Zakrajšek, Janez Toni (vsi AO Rašica) in člani hrvaškega dela odprave Vedrana Simičević, Rene Lisec in Bojan Novak smo se po nesreči predčasno vrnili v domovino, trije člani (Matevž Kastrin – AO Matica, Blaž Gladek in Matej Mučič – oba AO Kamnik) pa so ostali pod goro. Matevž in Matej sta 11. 8. dosegla vrh Khan Tengrija. Vsi so se srečno vrnili domov.

Kot sem lahko v tem razmeroma kratkem času spoznal *Krešota*, lahko rečem, da je pač bil pravi *desc*. Tak, kot mora biti, vedno za šalo in smeh. Imel je smolo. Rene pa srečo. Življenje je prekratko, da bi ga zamudili. Milas ga ni.

Janez Toni,
vodja slovenskega dela odprave

ŠPORTNO- PLEZALNE NOVICE

Jernej Kruder svetovni podprvak v balvanih

Od 21. do 23. avgusta je v Münchnu potekalo svetovno prvenstvo v balvanskem plezanju, na katerem je Jernej Kruder osvojil srebrno medaljo, s tem pa tudi prvo medaljo za Slovenijo na takem tekmovanju. Svetovna prvakinja sta postala Nemka Juliane Wurm in Čeh Adam Ondra. Jernej Kruder je kot šesti po polfinalu v finalu vse balvane plezal prvi, tako da je na koncu moral čakati prav do izteka zadnje sekunde, da je videl, na katero mesto se je uvrstil. Balvanski plezalci so s to tekmo zaključili sezono, plezalce v težavnostnem in hitrostnem plezanju pa je čakalo še svetovno prvenstvo septembra v Španiji.

Mina Markovič svetovna podprvakinja v težavnosti

Srebrno leto slovenskih plezalcev na letošnjih svetovnih prvenstvih se je nadaljevalo tudi na svetovnem prvenstvu v težavnosti, ki je od 8. do 14. septembra potekalo v španskem Gijonu. Mina Markovič je v finalu dosegla drugi rezultat in se veselila svoje prve medalje na svetovnih prvenstvih v težavnosti.

K srebru je dodala še bronasto medaljo v kombinaciji. Svetovna prvakinja sta postala Južnokorejka Jain Kim in Čeh Adam Ondra, tudi letošnji svetovni prvak v balvanih. Slovenski uspeh v finalu sta dopolnila Domen Škofic in Maja Vidmar. Škofic je dosegel tretjo višino finala, vendar je, zaradi slabšega rezultata v drugi kvalifikacijski smeri, zasedel ne-hvaležno četrto mesto. Radovljčan je s tem dosežkom dosegel daleč najboljšo možko uvrstitev na svetovnih prvenstvih za Slovenijo. Maja Vidmar je zasedla peto mesto. Zelo dober rezultat je dosegel tudi Urban Primožič, ki je z uvrstitvijo v polfinalu izpolnil svoj osnovni cilj, potem pa rezultat iz kvalifikacij izboljšal še za dve mesti in bil na koncu štirinajsti. Za povrh vsega je Slovenija z najboljšim ekipnim uspehom v zgodovini svetovnih prvenstev dosegla tudi ekipno drugo mesto. Pred naše so se uvrstili le Francozi.

Svetovna podprvakinja tudi Tanja Glušič

Svetovno prvenstvo v Gijonu je gostilo tudi plezalce, ki se zaradi različnih razlogov ne morejo enakovredno kosati s svojimi vrstniki. To so plezalci invalidi in plezalci s posebnimi potrebami. Na tekmi je sodelovala tudi Tanja Glušič, članica AK Ravne, ki je v kategoriji slepih in slabovidnih z odličnim plezanjem v finalu postala svetovna podprvakinja. V finalu je le za plus zgrešila rezultat, ki bi ji prinesel najvišjo stopničko. Tanja je letos v tem okviru tekmovanj že tudi zmagala – na tekmi v Imstu in Arcu.

Jernej Kruder zmagal v Arcu

V italijanskem Arcu je potekal 29. Arco Rock Festival, kjer se v balvanskem in težavnostnem plezanju – Rock Master – pomerijo najboljši tekmovalci sveta. V balvanih je zmago slavil aktualni svetovni podprvak Jernej Kruder, ki je tako postal tretji slovenski plezalec z zmago na tem prestižnem tekmovanju. Pred njim sta zmagali Martina Čufar leta 2001 in Mina Markovič, ki je bila v težavnostnem plezanju najboljša na lanskeoletnem tekmovanju. Jernejev uspeh v balvanih je dopolnila njegova mlajša sestra Julija Kruder, ki si je z izjemnim nastopom priborila 3. mesto. V težavnosti sta uspeh Slovencev z dvema bronastima medaljama dopolnila še Mina Markovič in Domen Škofic.

Underground (9a) za Domna Škofica

Zadnje dneve pred svetovnim prvenstvom v Španiji je Domen Škofic izkoristil za plezanje v skali in v plezališču Massone v neposredni bližini Arca uspel preplezati svojo že sedmo smer z oceno 9a v karieri in tretjo letos – legendarno linijo Underground. Gre za zelo specifično smer, ki poteka praktično ves čas v strehi, o čemer nazorno govori podatek, da se v njej prepleza le pet metrov višinske razlike.

Janja Garnbret in Matic Kotar evropska prvaka

Tradicionalno tekmovalje Rock Master v Arcu se je zaključilo z evropskim mladinskim prvenstvom in balvanskem plezanju. Slovenska reprezentanca je štela sedemnajst tekmovalcev, ki so se potegovali za odličja v treh starostnih kategorijah. Blestela sta predvsem Matic Kotar in Janja Garnbret, ki sta v svojih kategorijah zmagala ter ubranila naslova evropskih prvakov z lanskoletnega prvenstva v Grindelwaldu. Matic je v kategoriji starejših dečkov v finalu

šestih tekmovalcev kot edini preplezal dva vrhova, še bolj pa je blestela Janja, ki je pri starejših deklicah preplezala vse finalne vrhove. Trenutno ena najbolj obetavnih mladih tekmovalk na svetu je tako letos osvojila dvojček z evropskih prvenstev, zmagala je tudi na prvenstvu v težavnosti, skupaj s sotekmovalci pa jo čaka še nastop na mladinskem svetovnem prvenstvu v težavnosti. Uspeh sta z bronasto medaljo dopolnila Katja Kadič v kategoriji kadetinj in Anže Peharc v kategoriji kadetov.

Novice je pripravil
Peter Mikša.

PLANINSKA
ORGANIZACIJA

Dejavnosti Planinske zveze Slovenije

V poletni akciji časopisa *Nedelo* in PZS "Izberimo najbolj priljubljeno planinsko kočico" so obiskovalci med 53 slovenskimi planinskimi kočami, ki imajo certifikat

Družinam prijazna planinska kočica ali vgrajeno čistilno napravo, za najbolj priljubljeno v letu 2014 izbrali Valvasorjev dom pod Stolom. V ožji izbor so se uvrstile še Koča na Blegošu, Koča pri Triglavskih jezerih, Planinski dom pri Gospodični na Gorjancih in Poštarski dom na Vrščicu. Nedelova ekipa je skupaj s predstavniki PZS sredi septembra oskrbniški osebju Valvasorjevega doma pod Stolom, katerega upravlja PD Radovljica, podelila plaketo in lepo nagrado.

V analizi ob koncu poletne planinske sezone v PZS ugotavljajo, da se je letošnje poletje zaradi neugodnih vremenskih napovedi in snežnih razmer v visokogorju večina planincev raje odločila za krajše dnevne obiske dostopnejših vrhov sredogorja. Iz leta v leto se povečuje obisk tujih obiskovalcev, ki se ob vnaprej načrtovanem dopustu manj ozirajo na vreme in so letos še znatneje prispevali k obiskanosti planinskih koč, po besedah oskrbnikov so celo reševali poletno planinsko sezono v visokogorju. Prav na vseh koncih Slovenije opažajo povečan obisk planincev iz držav Beneluxa, prav tako je še vedno veliko obiskovalcev iz sosednih držav ter Nemčije in Češke.

Oskrbniki koč in predstavniki PZS so si enotni, da bo treba ponudbo temu prilagoditi, prav tako h gostom pristopiti na bolj inovativen in domiseln način ter promociji pohodništva in planinskih koč v tujini posvetiti še večjo pozornost tudi v sodelovanju s turističnimi organizacijami. Ob koncu poletne planinske sezone nekatere planinske kočice do naslednjega začetka poletja zapirajo svoja vrata, zato pred odhodom v gore preverite njihovo odprtost (www.koce.pzs.si).

PZS se je sestala s predstavniki lovske in ribiške zveze ter z Zvezo tabornikov Slovenije, ki v okviru nevladne skupine za okoljsko in društveno zakonodajo že nekaj let pristojne institucije in širšo javnost opozarjajo na nujnost ureditve voženj v naravnem okolju. Na sestanku, kjer se jim je pridružila tudi predstavnik Pravno-informacijskega centra nevladnih organizacij, so podali predloge izboljšav Zakona o ohranjanju narave, ki jih bodo posredovali ministru, pristojnemu za okolje, ter sprejeli skupna stališča glede pobude o vzpostavitvi funkcije varuha pravic narave v Sloveniji. S stališči bodo seznanili varuhinjo človekovih pravic in druge naravovarstvene organizacije.

Evropska outdoor filmska turneja prvič v Sloveniji

European Outdoor Film Tour E.O.F.T

Pred štirinajstimi leti je iz Münchna prvič krenila na pot evropska filmska turneja o aktivnostih v naravi. Letos bo 27. novembra ob 20. uri prvič v Sloveniji na sporedu v ljubljanskem kinu Komuna. Na sporedu bodo filmi iz trinajstih držav in skupni dolžini 120 minut. Med drugimi bomo lahko videli Alexa Honnolda, kako v Mehiki pleza po izjemno gladkih stenah brez vrvi in varovanja; Kieran Mckaya in njegovo ekipo raziskovalcev, ki vijugajo skozi najožjji jamski sistem v Novi Zelandiji; najboljše ženske proste smučarke na svetu, ki vijugajo skozi pršič v prvem izključno ženskem smučarskem filmu festivala v njegovi zgodovini; vožnjo s kajaki po nikogaršnji reki; urbano plezanje; ledno plezanje; gorsko kolesarstvo in še kaj. *Trailers* si lahko ogledate na <http://www.youtube.com/watch?list=PLjD-nObDmEOXWkOquetYlFYIYaaw2pAj5&v=iDHqle1d2io>.

Mire Steinbuch

Alex Honnold solira El Sendero Luminoso Foto: Renan Ozturk